

סיור בבית יגאל אלון

סיור בבית אלון הינו לימוד חוויתי על יגאל אלון, על ההתיישבות והפלמ"ח, כרקע לתקופת הקמת המדינה.

חדר יגאל אלון

בחדר אלון נלמד מי היה יגאל אלון (על שמו ולהנחלת מורשתו הוקם המוזיאון בו אתם נמצאים). דרך דמותו ננסה להבין מי היו האנשים של אותו דור, על מה הם התחנכו ומה הם חלמו ליצור פה בארץ עם הקמתה למדינה.

תחנות משמעותיות בחייו של אלון:

סיפור כפר-תבור- יגאל אלון נולד בארץ ישראל טרום הקמת המדינה. ארץ של בנייה, חלומות ומאבקים. סיפור על קשיי היום-יום בכפר תבור.

סיפור הבר מצווה על יגאל אלון- כבר בגיל 13 יגאל אלון קיבל אקדח כדי לשמור על שדות התבואה של המשפחה. בליל השמירה הראשונה שלו הוא נתקל בגנבים. כיצד פעל? מה היה עליו לעשות? את שאלות אלו אנו מעלים בפני התלמידים. בסוף הסיפור, אביו שהסתתר לשמור עליו (ללא ידיעת יגאל) מגן עליו ומלמד אותו שבנשק משתמשים רק במצב של סכנה על חייו- שם יגאל אלון מספר שלמד את השיעור הראשון על משמעותה של הגנה.

בבה"ס כדורי- בה"ס חקלאי כדורי הוקם במטרה לייצר "אליטה משרתת" במטרה שתלמידיו המצטיינים יפתחו את החקלאות וההתיישבות בא"י, לעשות את המדינה ראויה למתיישביה.

סיפור גינוסר במקום כפר-תבור. יגאל אלון ניצב בפני דילמה- בהכרעה אם ללכת להקים קיבוץ עם חבריו לספסל הלימודים או לשוב למשק החקלאי של בית אביו בשל המחויבות למשפחה ולבית.

הקמת הפלמ"ח- סיפור רבין מהנדס מים. מה אנחנו יכולים ללמוד על אותם אישים? מה הם ראו לנגד עיניהם?

מפגש האביב- אלון החל בשנת 1954 את המסורת שהמשיך בכל חייו- מפגשי האביב- מפגש בין מנהיגים יהודים וערבים. מתוך הבנה שכולנו צריכים ללמוד לחיות ביחד פעל למען דו-קיום ושלוש.

חדר התיישבות

משחק "מלך המפה"- עורכים תחרות בה התלמידים מתבקשים לאתר על מוצג "המפה הגדולה" בחדר התיישבות, שמות ישובים שונים בגליל.

מתבוננים על המפה, איזה ישובים יהודיים היו פה לפני 120 שנה? (טבריה, צפת, ירושלים- הערים הקדושות) מה קרה?

- מתי הוקמה המדינה? איך מקימים מדינה? באמירה ("אנו מכריזים בזאת")?

- הציונות נחשבת לפלא- הצלחה אדירה להקים מדינה מודרנית ומתקדמת בזמן כ"כ קצר, בתוך המזרח התיכון שהיה לא מפותח מבחינה טכנולוגית.
- מה צריך שיהיה כדי שתקום מדינה? מוסדות: ביה"ח, ביה"ס, כבישים, אוניברסיטאות, מקומות עבודה, חקלאות.
- מה הייתה הסיבה המרכזית שקמה המדינה? השואה?

גם אחרי השואה כדי שתקום מדינה הייתה צריכה להיות תשתית מאוד רחבה, של כבישים, מוסדות, רשויות, בנקים, בתי ספר, בתי חולים, חנויות. הציונות החלה בבניית אלו לפני מאה שנים, הרבה לפני שהתרחשה השואה, ולולא הקמת כל אלו לא יכלה לקום מדינה, ויתכן שהעם היהודי היה נשאר מפוזר בגולה.

המדינה הוקמה למעשה בזכות עשייה ומאמץ מעורר השראה של חלוצים ועולים יהודים אשר השאירו מאחוריהם בגולה הרבה והחליטו לעלות ארצה לבנות מדינה. אנשים שראו את עצמם כשותפי גורל. שבחרו לפתור מצוקות של עם שלם. והאמינו שהם יכולים ליצור עולם צודק ובטוח שראוי שאנשים יחיו בו.

שואלים:

מה הציונות היום?

האם גם לנו יש תפקיד חברתי ציוני? מהו?

חדר פלמ"ח

המשפט הראשון שיגאל אלון אמר לפלוגה א' כשהתחיל לאמן אותם: "שמי יגאל, מפקדכם עבדכם". הפלמ"ח כצבא מתנדבים- הגיוס היה התנדבותי, ללא חוק גיוס חובה. זה היה צבא בלי דרגות. חיילים מלאי מוטיבציה כדי להקים מדינה. המעשה הצבאי היה עבורם חלק ממחויבות כוללת לחברה- העפלה, התיישבות. בהכשרת הלוחמים והמפקדים שעות ארוכות הושקעו בלימודים ובתרבות- מדורה, שירים ותחרויות ספורט. חיבור עם קיבוצים- הנשק והמשק. סמל הפלמ"ח שתי שיבולים וחרב. בנוסף, ערך השוויון היה משמעותי בפלמ"ח, בו שירתו נשים רבות גם בתפקידי לוחמה ואף שירתו כטייסות (תמונתה של דיתה פרח, אחת מ 5 הטייסים הראשונים בפלמ"ח).

פלמ"ח היה חלק משמעותי בהגנה על היישוב היהודי בא"י הן לפני קום המדינה והן במלחמת העצמאות, חייליו הוכשרו ללחימה ולאהבת הארץ ובניינה, רבים מערכי צה"ל היום מבוססים על ערכי הפלמ"ח.